

vil have Lov til at nævne et Par Hovedparaffer. I Lovforslaget, der forelagdes i Samlingen 1888—89, hedder det i § 1: „Fæstetvang skal herefter gælde paa Godser for ethvert Jordbrug med Tilliggende af 2 Skæpper Hartkorn eller derover, eller af mindst 2 Tdr. Land geometrisk Maal, om et slikt Jordbrug endog dannes af forskellige, særlig skyldsatte, Lodder“. § 2 lyder saaledes: „De Kontrakter, som en Husejer indgaar med Fæste- eller Lejehusmænd eller Inderster, det være sig om Jordbrug eller Bolig eller om Arbejde, maa Intet indeholde om Arbejde eller Arbejdspriser som Betingelse for Lejeret“. Det tilsigtedes den Gang at udvide Fæstetvangen til saa at sige alle Lejehuse, hørende til Godser her i Landet, og det Arbejde, der da gjordes, ser jeg med største Glæde tilbage paa, idet det viser, at der hele Tiden her i Folketinget har været et levende Ønske om at stille de Mennesker, hvorom der ogsaa i vort Lovforslag er Tale, økonomisk saa selvstændigt og saa godt som muligt. Ved Loven af 30. Juni 1919 blev det bestemt, at de paagældende Brug fremtidig kun maatte bortlejes eller bortforpagtes for en Periode af 8 Aar. Der blev derved aabnet Mulighed for, at de hidtilværende Brugere kunde faa overdraget Ejendommene til fortsat Brug. Men Loven giver ingen Sikkerhed for, at Brugsforholdet kan fortsættes, naar 8 Aars Perioden er forbi, og det, vi da bl. a. ønsker og venter at naa ved dette Lovforslag, er at faa skabt Klarhed over, hvorledes disse mange Mennesker, disse mange smaa Jordbrugere er stillet, naar denne Periode er udløbet den 1. April 1927. Men i øvrigt har vi ment — det Spørgsmaal har jo tidligere været diskuteret her —, at der intet vil være til Hinder for at udvide Lovgivningen saaledes, at man sikrede de paagældende deres Brug ogsaa i Fremtiden og sikrede Brugene ogsaa for de paagældende Brugeres nære Efterkommere. Lovforslaget vedrører ogsaa de saakaldte Tiendegaarde, og jeg vil gerne i denne Forbindelse spørge den højtærede Landbrugsminister, om man i Ministeriet skulde have nogen Viden om, hvor mange af den Art Gaarde der i Øjeblikket findes. Der er blevet nævnt et Tal af 1000, men man er ikke sikker paa, om dette Tal er helt rigtigt, om der er færre eller flere; det vil i hvert Fald være meget ønskeligt at faa dette oplyst. Det er muligt, at den højtærede Minister efter den Forhandling, der tidligere har været ført om dette Spørgsmaal,

allerede nu vil kunne meddele os, hvorledes Forholdene er.

Dette Lovforslag, som er enslydende med det, vi forelagde i forrige Samling, naaede den Gang kun at blive henvist til et Udvalg, hvor vi ikke fik nogen Realitetsbehandling af Sagen. Der skete dog det særdeles interessante, at en Deputation med Formanden for Fæsternes, Forpagternes og Lejehusmændenes Organisation, Gaardejer Knud Hansen, Allerslev, henvendte sig til Udvalget og udtalte sig paa de mange interesseredes Vegne i fuld Tilslutning til det, der er Hovedtanken i Lovforslaget. Kun den i forrige Samling omdebatterede § 5 mente man fra den Side ikke, at vi Forslagsstillere burde holde paa, og hvis det skulde være en Vanskelighed for Sagens Gennemførelse, vil vi selvfølgelig heller ikke gøre det. Vi har dog ikke forandret dette Punkt i det foreliggende Lovforslag, idet vi mener, at vi i Aar forhaabentlig kommer til en grundig Forhandling om hele Spørgsmaalet og om alle de Spørgsmaal, der hører ind derunder, og vi fra vor Side er forhandlingsvillige, som jeg allerede sagde ved forrige Behandling. Jeg skal, idet jeg anbefaler Lovforslaget, meget indtrængende henstille til den højtærede Landbrugsminister at optage en villig Forhandling med os, og navnlig henstiller jeg at faa klaret det Spørgsmaal, som jeg før nævnte, hvorledes det i Grunden stiller sig med disse Jordbrugere, naar den 8-aarige Periode, der er fastsat i Loven af 30. Juni 1919, er udløbet. Der er jo ikke saa særlig lang Tid tilbage, og jeg tror, det vil være ønskeligt, at vi nu i denne Samling for Alvor tager Arbejdet op og søger at faa indført det, som vi tilsigter, en forøget Beskyttelse for dem, som dette Lovforslag omhandler.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Da i forrige Rigsdagssamling et enslydende Lovforslag var til Behandling, havde jeg Anledning til ret udførligt at udtale mig om dette Forslags Indhold. Under Hensyn hertil og ogsaa, fordi jeg ikke ønsker at udtale mig bestemt om de enkelte Punkter her, naar en Forhandling er umiddelbart forestaaende, skal jeg indskrænke mig til at udtale, at jeg for mit Vedkommende er villig til, hvis et Udvalg til Overvejelse af Lovforslaget bliver nedsat, at deltage i saadanne Forhandlinger, og at jeg gerne for mit Vedkommende vil være med til at overveje, hvilke Foranstaltninger det kunde være betimeligt at træffe vedrørende de Forhold, som Lov-